

**POSTUP
OVEROVANIE SPÔSOBILOSTI
LIETADIEL A OSTATNÝCH
VÝROBKOV LETECKEJ TECHNIKY
NEPODLIEHAJÚCICH LEGISLATÍVE
EURÓPSKEJ ÚNIE**

ČÍSLO:	15/2022		
ČÍSLO ZÁZNAMU:	05128/2022/KP/SReg-56	PLATNÉ OD:	21. 12. 2022
ZNAK HODNOTY A LEHOTA ULOŽENIA:	A2	ČÍSLO VÝTLAČKU:	1
SPRACOVAL: FUNKCIA:	Ing. Juraj Doval, v. r.	DÁTUM:	13. 12. 2022
	štátny radca	PODPIS:	
SCHVÁLIL: FUNKCIA:	Pavol Hudák, MSc., v. r.	DÁTUM:	21. 12. 2022
	predseda Dopravného úradu	PODPIS:	

OBSAH

Názov		Číslo str.
Titulná strana		1
Obsah		2
1 Skratky a definície		3
1.1	Skratky	3
1.2	Definície	3
2 Všeobecné ustanovenia		3
2.1	Účel	3
2.2	Súvisiaca legislatíva	4
2.3	Súvisiace formuláre	4
3 VŠEOBECNE ČINNOSTI DOPRAVNÉHO ÚRADU		5
3.1.	Všeobecne činnosti Dopravného úradu	5
4 POSTUP OVEROVANIA SPÔSOBILOSTI LIETADIEL VYRÁBANÝCH V SR		7
4.1	Overovanie typovej spôsobilosti	7
4.2	Overovanie letovej spôsobilosti vyrobených lietadiel	9
4.3	Overovanie spôsobilosti lietadiel v prevádzke s maximálnou vzletovou hmotnosťou väčšou ako 5 700 kg	10
4.4	Overovanie spôsobilosti lietadiel v prevádzke s maximálnou vzletovou hmotnosťou do 5 700 kg	11
5 Postup overovania spôsobilosti dovážaných lietadiel		14
5.1	Overovanie typovej spôsobilosti	14
5.2	Overovanie spôsobilosti sériovo vyrobeného lietadla daného typu	15
5.3	Overovanie spôsobilosti lietadiel v prevádzke s maximálnou vzletovou hmotnosťou väčšou ako 5 700 kg	16
5.4	Overovanie spôsobilosti lietadiel v prevádzke s maximálnou vzletovou hmotnosťou do 5 700 kg	16
6 Postup overovania spôsobilosti výrobkov leteckej techniky		17
6.1	Overovanie typovej spôsobilosti	17
6.2	Overovanie spôsobilosti sériovo vyrobených výrobkov	21
6.3	Overovanie spôsobilosti výrobkov v prevádzke	24
6.4	Overovanie zástavieb výrobkov na objekty v prevádzke	25
7 Záverečné ustanovenia		27
7.1	Zrušovacie ustanovenie	27
7.2.	Nadobudnutie platnosti	27

1 SKRATKY A DEFINÍCIE

1.1 Skratky

Skratka	Anglický ekvivalent	Význam v slovenskom jazyku
OLS	Certificate of Airworthiness	Osvedčenie letovej spôsobilosti; zahŕňa aj ZOLS, ak nie je uvedené inak
ZOLS	Special Certificate of Airworthiness	Zvláštne osvedčenie letovej spôsobilosti
SR	Slovak Republic	Slovenská republika
ICAO	International Civil Aviation Organization	Medzinárodná organizácia civilného letectva

1.2 Definície

- 1.2.1 Letová spôsobilosť je stav lietadla, motora, vrtule, alebo ich časti, keď je v súlade so schválenou konštrukciou a je spôsobilé pre bezpečnú prevádzku.
- 1.2.2 Bezpečná prevádzka výrobku je stav istoty a spoľahlivosti používania a obsluhy výrobku na požadovanej úrovni bez ohrozenia zdravia a života obsluhy (členov posádky) a cestujúcich, osôb a majetku na zemi (vrátane životného prostredia).
- 1.2.3 Sériovo vyrobené lietadlo je lietadlo vyrobené v súlade s typovým osvedčením určené na použitie v súlade s ním.

2 VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

2.1 Účel

- 2.1.1 Dopravný úrad vydáva tento postup za účelom spresnenia a zjednotenia postupov pre overovanie letovej spôsobilosti výrobkov leteckej techniky podliehajúcich štátnemu odbornému dozoru v civilnom letectve podľa vnútroštátnej legislatívy Slovenskej republiky a v súlade s ustanovením článku 2 bodu 3., písmena d) a s ohľadom na bod 4. nariadenia EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva a ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EÚ) č. 996/2010, (EÚ) č. 376/2014 a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/30/EÚ a 2014/53/EÚ a zrušujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a č. 216/2008 a nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 (ďalej len „základné nariadenie“).
- 2.1.2 Ak sa Slovenská republika rozhodla uplatňovať niektorý z oddielov I, II, III alebo VII kapitoly III základného nariadenia, potom sa tento postup netýka príslušných lietadiel a činností.¹⁾ Tento postup sa netýka štátnych lietadiel v zmysle leteckého zákona²⁾.

¹ Článok 2, bod 6. základného nariadenia

² § 1, ods. 3 leteckého zákona

- 2.1.3 Ak sa Slovenská republika rozhodla vyňať uplatňovanie niektorých činností zo základného nariadenia na niektorej kategórii lietadiel, potom sa tento postup tiež týka lietadiel vyňatej kategórie.³⁾
- 2.1.4 Tento postup vychádza z pôvodných postupov Štátnej leteckej inšpekcie SR: VŠ 5 – Postupy overovania spôsobilosti lietadiel a ostatných výrobkov leteckej techniky, z 1. mája 1997.

2.2 Súvisiaca legislatíva

- a) Štandardy a odporúčania medzinárodných organizácií v oblasti civilného letectva, ktoré Slovenská republika prijala:
- Úprava č. 12/97 Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky z 20. augusta 1997, ktorou sa vydáva predpis L 6 Prevádzka lietadiel, II. časť Všeobecné letectvo – Letúny,
  - Úprava č. 2/2010 Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky z 8. februára 2010, ktorou sa vydáva predpis L 6 Prevádzka lietadiel, III. časť Prevádzka vrtuľníkov,
  - Úprava č. 4/2012 Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky z 13. decembra 2012, ktorou sa vydáva predpis L 7 Značky štátnej príslušnosti a registrové značky lietadiel,
  - Úprava č. 1/2013 Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky z 24. júna 2013, ktorou sa vydáva predpis L 8 Letová spôsobilosť lietadiel (ďalej len „predpis L 8“),
- b) Zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „letecký zákon“),
- c) Zákon č. 402/2013 Z. z. o Úrade pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb a Dopravnom úrade a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- d) Dokument ICAO Doc 9760 Airworthiness Manual (Príručka letovej spôsobilosti),
- e) Postupy na vymedzené konania Dopravného úradu, na ktoré sa nevzťahuje zákon o správnom konaní,
- f) Príloha 6 k Dohovoru ICAO – *Annex 6 - Operation of Aircraft, Part I — International Commercial Air Transport — Aeroplanes* (ďalej len „Annex 6/I“).

2.3 Súvisiace formuláre

- a) DÚ/F167-B – Žiadosť o vydanie OLS
- b) DÚ/F306-B – Žiadosť o predĺženie platnosti OLS
- c) Žiadosti, ktoré nie sú formalizované sa podávajú formou listu s potrebnými prílohami.
- d) Osvedčenia, potvrdenia vydáva Dopravný úrad podľa vzorov v leteckých predpisoch alebo dokumentoch ICAO.

³ Článok 2, bod 8. základného nariadenia

3 VŠEOBECNE ČINNOSTI DOPRAVNÉHO ÚRADU

- 3.1** Štátny odborný dozor v civilnom letectve podľa § 49 leteckého zákona pre oblasť overovania a kontroly letovej spôsobilosti výrobkov leteckej techniky vykonáva Dopravný úrad.
- 3.1.1 Dopravný úrad je orgánom štátnej správy, zriadený zákonom č. 402/2013 Z. z. z 27. novembra 2013 o Úrade pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb a Dopravnom úrade a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 3.1.2 Podľa ustanovenia § 23 ods. 1 leteckého zákona výrobky leteckej techniky môže zhodne s typovým osvedčením alebo súhlasom na použitie výrobkov v civilnom letectve vyrábať, modifikovať alebo skúšať držiteľ povolenia na výrobu, modifikovanie alebo skúšanie výrobkov leteckej techniky vydaného Dopravným úradom. Vyvíjať výrobky leteckej techniky alebo ich modifikácie môže iba držiteľ príslušného povolenia vydaného Dopravným úradom.
- 3.1.3 Za účelom vydania osvedčenia letovej spôsobilosti lietadlám nepodliehajúcim legislatíve Európskej únie, Dopravný úrad odporúča držiteľom (žiadateľom) povolenia na výrobu alebo povolenia na vývoj výrobkov leteckej techniky určených pre civilné letectvo predložiť Dopravnému úradu na posúdenie projekty výrobkov leteckej techniky určených pre civilné letectvo, návrhy technických podmienok a požiadaviek na konštrukciu a výrobu týchto typov, ako aj návrhy ich zmien, potrebné podklady a vysvetlenia, ako aj zabezpečiť vyskúšanie zariadení, ktoré sú podrobené jeho dozoru.⁴⁾
- 3.1.4 Overovanie typovej spôsobilosti výrobkov leteckej techniky je súbor výpočtov, skúšok a iných preukazovaní (napr. modelovanie, simulácia a pod.) slúžiacich na to, aby o type výrobku bolo preukázané, že požiadavky spôsobilosti sú splnené.
- 3.1.5 Požiadavky na letovú spôsobilosť sú dané najmä medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, štandardmi a odporúčaniami medzinárodných organizácií v oblasti civilného letectva, ktoré Slovenská republika prijala. Pokiaľ na daný výrobok nie je vydaný civilný letecký predpis, norma alebo iný záväzný dokument, za požiadavky spôsobilosti sa považujú základné technické požiadavky na vývoj alebo iné stanovené požiadavky, ktoré vopred schválil - akceptoval Dopravný úrad. Za účelom vydania osvedčenia letovej spôsobilosti môže Dopravný úrad stanoviť pre držiteľa povolenia na výrobu alebo držiteľa povolenia na vývoj ďalšie požiadavky, ktoré sú potrebné na preukázanie letovej spôsobilosti lietadiel nepodliehajúcich základnému nariadeniu.⁵⁾
- 3.1.6 Dopravný úrad odporúča žiadateľovi o vydanie povolenia na vývoj alebo žiadateľovi o vydanie povolenia na výrobu výrobkov leteckej techniky konzultovať technické požiadavky na predmetný výrobok s Dopravným úradom už v štádiu zadávania požiadaviek na vývoj (základné technické požiadavky na vývoj). Týka sa to napríklad lietadiel definovaných v prílohe I základného nariadenia, bod 1. písmená b), c), e), f), g), h), i) a bod 2. a pod.
- 3.1.7 Konštrukcia výrobkov musí byť taká, aby dávala dostatočnú záruku správnej, spoľahlivej a bezpečnej činnosti výrobkov pri všetkých predpokladaných prevádzkových podmienkach a musí spĺňať požiadavky spôsobilosti.
- 3.1.8 Splnenie požiadaviek letovej spôsobilosti konštrukcie typu lietadla (výrobku leteckej techniky) sa preukazuje Dopravnému úradu súborom výpočtov, skúšok a iných preukazovaní, ďalej uvedenými postupmi.

⁴⁾ Letecký zákon. Predpis L 8.

⁵⁾ Letecký zákon, Doc 9760. Predpis L 8.

- 3.1.9 Dopravný úrad podľa § 48 ods. 1 písm. n) leteckého zákona vydá súhlas na používanie v civilnej leteckej prevádzke len na taký typ výrobku, o ktorom bude preukázané, že:
- a) spĺňa požiadavky spôsobilosti, alebo keď doslovný text požiadaviek nie je splnený, že je iným spôsobom preukázaná rovnaká miera bezpečnosti;
  - b) nemá vlastnosti, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť predpokladanej prevádzky;
  - c) výrobca podmienkami výroby, kontroly a skúšania poskytuje záruku, že budú do obehu dané len výrobky, ktoré zodpovedajú schválenému typu.
- 3.1.10 Posúdenie preukázania sa vykonáva na základe znalostí a skúseností pracovníkov Dopravného úradu, podľa právnych a technických predpisov a na základe údajov technických noriem.
- 3.1.11 Na hodnotenie výrobkov, posúdenie výsledkov skúšok a iných skutočností súvisiacich s preukázaním spôsobilosti môže Dopravný úrad zriaďiť komisiu.
- 3.1.12 K osvedčeniu, že typ výrobku je schválený pre použitie v civilnom letectve, vydá Dopravný úrad **Typové osvedčenie spôsobilosti k leteckej prevádzke** (ďalej „Typové osvedčenie“) alebo **ZOLS** alebo **Súhlas s použitím výrobku v civilnom letectve** (ďalej „Súhlas s použitím“).
- Poznámka:*** O tom, či bude pre daný typ výrobku vydané Typové osvedčenie, ZOLS alebo Súhlas s použitím, rozhoduje Dopravný úrad podľa § 24 ods. 1 alebo § 22 ods. 2 leteckého zákona.
- 3.1.13 Typ výrobku, na ktorý nebolo vydané Typové osvedčenie (alebo nebolo uznané typové osvedčenie iného štátu alebo obdobné osvedčenie), ZOLS alebo Súhlas s použitím, nesmie byť v civilnom letectve použitý samostatne a ani ako súčasť iného výrobku alebo sústavy.
- 3.1.14 Na základe ustanovení osobitného predpisu⁶⁾, materiály týkajúce sa overovania spôsobilosti typu (správy o skúškach, protokoly o meraní, ako aj originálna výrobná dokumentácia atď.) musia byť držiteľom povolenia na výrobu alebo držiteľom povolenia na vývoj (alebo staviteľom lietadla) bezo zmeny uchované dovtedy, kým nebudú vyradené všetky výrobky daného typu z prevádzky. Zároveň musia byť zabezpečené proti dodatočným úpravám a prehľadne usporiadané, aby sa Dopravný úrad mohol kedykoľvek presvedčiť o tom, ako bolo plnenie jednotlivých požiadaviek spôsobilosti preukázané.
- Zmeny v dokumentácii sa k originálom výrobnej dokumentácie priradujú.
- 3.1.15 Číslovanie dokumentov vrátane výkresov musí byť uskutočnené tak, aby bolo vylúčené vydanie dokumentov alebo výkresov s rovnakým číslom, ale odlišným obsahom. Rozlíšenie dátumom vydania nie je dostatočné.
- 3.1.16 Držiteľ povolenia na výrobu (aj výrobca, staviteľ) zabezpečí výrobnú kontrolu v nadväznosti na technologický postup výroby tak, aby bolo zabezpečené, že výrobok bude vyrobený podľa platnej výrobnej dokumentácie, zhoduje sa so schváleným typom a plne zodpovedá záväznej technickej špecifikácii (schváleným technickým podmienkam).
- 3.1.17 Držiteľ povolenia na výrobu alebo držiteľ povolenia na vývoj (aj výrobca, staviteľ), na vyžiadanie Dopravného úradu za účelom vydania osvedčenia letovej spôsobilosti, predloží doklady, že samostatné typy výrobkov použité v zostave jeho finálneho výrobku sú na dané použitie vhodné. To znamená, že sú vyrábané, skúšané a preberané podľa technických podmienok odsúhlasených medzi výrobcom a odberateľom, prípadne ďalšími odbornými orgánmi, podľa príslušných noriem a pod.

⁶⁾ § 24 ods. 3 letecký zákon. Doc 9760. Predpis L 8.

4 POSTUP OVEROVANIA SPÔSOBILOSTI LIETADIEL VYRÁBANÝCH V SR

4.1 Overovanie typovej spôsobilosti

4.1.1 V zmysle § 24 leteckého zákona, podmienkou použitia výrobkov leteckej techniky je pri lietadlách a ich súčiastiach vydanie typového osvedčenia a pri ostatných výrobkoch leteckej techniky vydanie súhlasu na použitie výrobkov v civilnom letectve (alebo obdobných dokladov). Držiteľ povolenia na výrobu alebo držiteľ povolenia na vývoj (výrobca) požiada Dopravný úrad o vydanie Typového osvedčenia alebo Súhlasu na použitie výrobkov leteckej techniky v civilnom letectve.

4.1.2 Dopravný úrad odporúča žiadateľovi, pre urýchlenie vybavenia, v žiadosti o vydanie typového osvedčenia alebo súhlasu s použitím výrobkov leteckej techniky v civilnom letectve uviesť najmä:

- a) meno a adresu žiadateľa (výrobca) vrátane e-mailovej adresy a telefónneho čísla;
- b) či žiada o vystavenie typového osvedčenia alebo dodatku k typovému osvedčeniu;
- c) typové označenie, resp. názov lietadla;
- d) označenie predpisov (vydania), ktorých splnenie má byť preukázané a označenie požadovanej klasifikačnej triedy;
- e) trojpohľadový náčrtok a prehľad predpokladaných parametrov a charakteristík lietadla;
- f) dátum podania žiadosti.

4.1.3 Na identifikáciu typu, ktorý má byť schválený, Dopravný úrad odporúča žiadateľovi priložiť k žiadosti „Typový návrh“, bez ktorého nebude môcť byť žiadosť kladne vybavená. Tento návrh by mal obsahovať všetky informácie potrebné pre jednoznačnú identifikáciu typu, t. j.:

- a) súbor rozpisiek a výkresov;
- b) podrobný popis lietadla, jeho systémov, príslušenstva i vybavenia;
- c) technologické informácie (rozmery, použitý materiál, výrobné postupy) potrebné k definovaniu konštrukčnej pevnosti lietadla a jeho častí;
- d) prípadne iné informácie, aby na základe porovnania mohla byť uznávaná spôsobilosť jednotlivých lietadiel schváleného typu.

4.1.4 Na identifikáciu lietadla, na ktorom sa vykonáva preukázanie splnenia požiadaviek normy letovej spôsobilosti (noriem), vyzve Dopravný úrad žiadateľa, aby vydal „Vyhlásenie o stave lietadla pripraveného na typovú skúšku“ napríklad s týmto textom:

„Lietadlo pripravené na typovú skúšku je v zmysle noriem letovej spôsobilosti (označenie, názov, vydanie), s typovým označením ....., pre ktoré sa typové schválenie vyžaduje a ako má byť sériovo vyrábané s výnimkou týchto bodov:

.....
.....“.

4.1.5 Každá ďalšia zmena, ktorá by mala byť zahrnutá do sériovo vyrábaných lietadiel⁷⁾, bude prerokovaná podľa príslušných predpisov.

⁷⁾ Napríklad písm. e), f), Prílohy I základného nariadenia.

4.1.6 Za účelom overenia typovej spôsobilosti lietadiel a ich súčastí a použiteľnosti výrobkov leteckej techniky v civilnom letectve, žiadateľ zabezpečí preukázania potrebné na overovanie, či sú splnené požiadavky príslušných predpisov a navrhne program činností potrebných na overovanie typovej spôsobilosti, ktorý predloží Dopravnému úradu. Dopravný úrad to posúdi a stanoví, čím bude plnenie jednotlivých požiadaviek predpisov preukázané, a kto vypracuje a potvrdí podklady pre rozhodnutie o plnení požiadaviek. Podrobnosti o vykonávaní preukazovania (skúšok) budú dohodnuté s Dopravným úradom. Žiadateľ bude priebežne informovať Dopravný úrad o časovom pláne vykonávania preukazovaní (skúšok) tak, aby sa v súlade s § 49 leteckého zákona zamestnanci Dopravného úradu mohli zúčastniť na týchto preukazovaniach.

4.1.7 Celkové preukázanie plnenia požiadaviek použiteľných noriem a predpisov žiadateľ zhrnie do prehľadu označeného napríklad:

“Prehľad plnenia požiadaviek predpisov ....., vydanie.....“.

Prehľad má formu podrobného rozpisu jednotlivých bodov predpisu, kde je vždy uvedený:

- a) názov predpisu a označenie bodu predpisu;
- b) stručná charakteristika požiadavky;
- c) odvolávka (odkaz) na preukázanie, ktorým bolo splnenie preukázané (číslo protokolu, správy, odsek výpočtu a pod.);
- d) v prípade nesplnených bodov, aká je odchýlka a či a kde sa preukazuje dosiahnutie rovnakej úrovne bezpečnosti.

Materiály, na ktoré sa v “Prehľade plnenia požiadaviek predpisov” odvoláva (poukazuje), musia byť držiteľom povolenia na výrobu alebo držiteľom povolenia na vývoj uchované po dobu stanovenú Dopravným úradom, zabezpečené proti dodatočným úpravám a prehľadne usporiadané tak, aby sa Dopravný úrad mohol kedykoľvek ľahko presvedčiť o tom, ako bolo plnenie jednotlivých požiadaviek preukázané.

4.1.8 Žiadateľ o vydanie typového osvedčenia alebo vydanie súhlasu na použitie výrobkov v civilnom letectve vyhotoví prehľad dokumentov, ktorý by mal obsahovať:

- a) trojpohľadový náčrtok, prípadne fotografiu lietadla;
- b) prehľad hlavných rozmerov lietadla;
- c) prehľad rozloženia hmotnosti a polohy ťažiska;
- d) údaje o pohonnej jednotke;
- e) prehľad základných aerodynamických údajov;
- f) výpis pevnostného výpočtu zahŕňajúci prehľad rozloženia hmotnosti a polohy ťažiska, rýchlostí, násobkov a pod., ako i prehľad dosiahnutých istôt (rezerv) kritických miest konštrukcie;
- g) prehľad dosiahnutých výkonov a parametrov;
- h) prehľad prevádzkových obmedzení;

4.1.9 Žiadateľ predloží sprievodnú technickú dokumentáciu k typu, prípadne jej návrhy, v súlade s požiadavkami Dopravného úradu (kapitola 4. časti III Doc 9760):

- a) letovú príručku;
- b) technický popis lietadla;

c) dokumentáciu pre obsluhu, údržbu a opravy.

4.1.10 Dopravný úrad po preskúmaní typového návrhu, po skončení všetkých preukazovaní a preskúmaní "Prehľad plnenia požiadaviek predpisov", a keď sa presvedčil, že:

- a) typ spĺňa príslušné predpisy, alebo v prípade, ak požiadavka predpisu nie je v plnom rozsahu splnená, že je iným spôsobom preukázaná najmenej rovnaká miera bezpečnosti,
- b) lietadlo nemá žiadne nebezpečné vlastnosti vzhľadom na predpokladanú prevádzku, rozhodne a v závislosti na rozhodnutí vystaví Typové osvedčenie alebo ZOLS alebo Súhlas na použitie výrobkov v civilnom letectve. Neoddeliteľnou časťou Typového osvedčenia je jeho príloha, ktorá musí obsahovať minimálne opis, technické údaje, výkony a obmedzenia. Podkladom je aj "Výpis z typovej skúšky".

4.1.11 **Podklad pre rozhodnutie o plnení požiadaviek predpisov** spôsobilosti (certifikačných požiadaviek) obsahuje:

- (1) Označenie predpisov a ich kapitol;
- (2) Organizáciu žiadajúcu o vydanie typového osvedčenia;
- (3) Typ a výrobné číslo skúšaného výrobku;
- (4) Pracovisko, zodpovedných pracovníkov a dátum spracovania;
- (5) Použité meracie zariadenia;
- (6) Použité metodiky a programy skúšok;
- (7) Priebeh skúšok, ich výsledky a hodnotenie;
- (8) Prehľad o plnení jednotlivých požiadaviek (podrobný rozpis podľa bodov použitých predpisov)

Plnenie požiadaviek sa hodnotí takto:

- i) splnená;
- ii) nespĺnená, ale je zachovaná najmenej rovnaká miera bezpečnosti (uviest' zdôvodnenie);
- iii) nespĺnená, jednoznačne nevyhovuje (uviest' prečo);
- iv) neúplná (navrhnuť potrebný ďalší postup).

4.2 Overovanie letovej spôsobilosti vyrobených lietadiel

4.2.1 Dopravný úrad odporúča žiadateľovi podať žiadosť o vydanie OLS na formulári DÚ/F167-B⁸⁾.

4.2.2 V súlade s § 22 ods. 2 leteckého zákona vydanie typového osvedčenia lietadla je podmienkou na podanie žiadosti o vydanie osvedčenia letovej spôsobilosti sériovo vyrobeného lietadla daného typu. Tiež je možné požiadať o vydanie OLS aj pre lietadlo bez typového osvedčenia, ale takému lietadlu môže byť vydané iba ZOLS.

4.2.3 O vydanie OLS môže žiadať osoba, ktorá preukáže právny záujem (podľa ustanovenia § 22 ods. 3 leteckého zákona).

4.2.4 Lietadlo musí byť v termíne dohodnutom s Dopravným úradom pristavené k podrobnej prehliadke, prípadne aj k letovej skúške.

⁸⁾ § 22 leteckého zákona. Kapitola 4 časti III Doc 9760.

Najneskôr pri pristavení lietadla musia byť Dopravnému úradu odovzdané tieto doklady:

- a) potvrdenie orgánu povereného výkonom stavebného dozoru (vyhlásenie o zhode), že lietadlo bolo vyrobené v súlade s výrobnou dokumentáciou schváleného typu a že sú na ňom vykonané všetky záväzné konštrukčné zmeny;
- b) protokol o letovej skúške, pri ktorej bolo zistené, že lietadlo svojimi výkonmi a vlastnosťami, ako i funkčnou spoľahlivosťou zodpovedá schválenému typu.

4.2.5 Po zhodnotení predložených dokladov a ďalších získaných informácií, po prehliadke lietadla a vyhodnotení skúšky za letu, rozhodne Dopravný úrad (poverený inšpektor) o vydaní OLS.

4.3 Overovanie spôsobilosti lietadiel v prevádzke s maximálnou vzletovou hmotnosťou väčšou ako 5 700 kg

4.3.1 Ak platnosť Osvedčenia letovej spôsobilosti daného lietadla zanikla z dôvodov nedodržania zákonných podmienok (§ 22 leteckého zákona a hlava 3 predpisu L 8), alebo ak uplynula doba platnosti vyznačená na príslušnom OLS, prevádzkovateľ požiada Dopravný úrad o obnovenie jeho platnosti.

Poznámka: Dôvodom zániku platnosti Osvedčenia letovej spôsobilosti je okrem odovzdania lietadiel do generálnej opravy i odovzdanie lietadiel na vykonanie revízie vyššieho rozsahu, po ukončení ktorej je výrobcom alebo Dopravným úradom predpísané overovanie letovej spôsobilosti skúškou lietadla za letu.

4.3.2 V žiadosti o vydanie OLS Dopravný úrad žiadateľovi odporúča uviesť:

- a) typ lietadla, výrobné číslo a poznávaciu značku;
- b) dôvod zániku platnosti Osvedčenia letovej spôsobilosti;
- c) dobu platnosti vyznačenú na Osvedčení letovej spôsobilosti;
- d) miesto, dátum a čas pristavenia lietadla na technickú prehliadku;
- e) miesto, dátum a čas pristavenia lietadla na skúšobný let.

4.3.3 Prílohu žiadosti by mali tvoriť nasledujúce prevádzkové technické doklady, aby konanie zbytočne nepredĺžilo ich následné vyžiadanie zo strany Dopravného úradu:

- a) lietadlová kniha;
- b) motorové knihy;
- c) kópie "prehľadu porúch lietadla" za predchádzajúci rok jeho prevádzky;
- d) potvrdenie o údržbe.

4.3.4 Dopravný úrad odporúča žiadateľovi predložiť žiadosť o vydanie osvedčenia letovej spôsobilosti v dostatočnom predstihu (najmenej 30 dní) pred plánovaným termínom pristavenia lietadla na technickú prehliadku alebo na skúšobný let.

Na základe žiadosti rozhodne Dopravný úrad o tom, či a v akom rozsahu vykoná technickú prehliadku lietadla a či bude vykonaný skúšobný let za účelom overovania letovej spôsobilosti lietadla⁹⁾. Dátum a čas pristavenia lietadla na technickú prehliadku a skúšobný let navrhne prevádzkovateľ v žiadosti; konečné rozhodnutie v tejto veci prislúcha Dopravnému úradu

⁹⁾ § 22 ods. 2 leteckého zákona.

(určenému inšpektorovi) po vzájomnej dohode. Rozhodnutie oznámi Dopravný úrad žiadateľovi v súlade s postupom uvedeným v osobitnom predpise.¹⁰⁾

V zmysle § 49 a § 22 leteckého zákona, prevádzkovateľ je povinný technickú prehliadku lietadla pracovníkom Dopravného úradu umožniť. Podľa § 22 ods. 3 náklady na overenie letovej spôsobilosti uhrádza žiadateľ.

Poznámka: *Technická prehliadka sa vykonáva spravidla po dokončení všetkých prác (údržby) na lietadle; ak je to účelné, môže byť vykonaná i v ich priebehu.*

4.3.5 Pokiaľ platnosť OLS zanikla z dôvodu poškodenia lietadla a lietadlo je preto letovo nespôsobilé, prevádzkovateľ to v žiadosti o obnovenie platnosti OLS uvedie, prípadne aj spôsob opravy. Inšpektor Dopravného úradu podrobne preverí pri kontrole lietadla a príslušnej dokumentácie.

4.3.6 Na základe posúdenia druhu a rozsahu poškodenia rozhodne Dopravný úrad o podmienkach obnovenia letovej spôsobilosti lietadla, prípadne stanoví zvláštne prevádzkové obmedzenie pre let lietadla (bez cestujúcich a pod.) na letisko, na ktorom môže byť lietadlo uvedené do stavu spôsobilého na lietanie.

Poznámka: *Pokiaľ je poškodenie väčšieho rozsahu, ako je uvedené v “Zozname porúch, s ktorými je povolený vzlet”, alebo ide o iné poškodenie, je prevádzkovateľ povinný umožniť pracovníkom Dopravného úradu posúdenie rozsahu poškodenia na mieste.*

4.3.7 Obnovenie platnosti OLS bez technickej prehliadky lietadla pracovníkmi Dopravného úradu a bez overenia letovej spôsobilosti lietadla skúškou za letu vykoná Dopravný úrad len výnimočne v prípade, že Dopravný úrad uzná prevádzkovateľom uvedené dôkazy za dostatočné na preukázanie splnenia požiadaviek letovej spôsobilosti;¹¹⁾

Poznámka: *Na overenie letovej spôsobilosti lietadla za účelom predĺženia platnosti OLS možno využívať i skúšobné lety vykonávané prevádzkovateľom.*

4.3.8 Pre vlastné vykonávanie skúšobných letov platia:

- a) programy skúšobných letov pre jednotlivé typy lietadiel schválené Dopravným úradom;
- b) interný predpis, smernica alebo organizačná norma prevádzkovateľa schválená Dopravným úradom.

4.3.9 Na základe § 49 ods. 4 leteckého zákona je prevádzkovateľ lietadla povinný odovzdať Dopravnému úradu informácie o obsahu záväzných bulletinov týkajúcich sa ním prevádzkovanvej leteckej techniky a o prácach a kontrolách lietadlovej techniky nariadených záväznými bulletinmi, alebo inou formou (napr. ďalekopisom) ihneď po ich doručení¹²⁾.

4.4 Overovanie spôsobilosti lietadiel v prevádzke s maximálnou vzletovou hmotnosťou do 5 700 kg

4.4.1 Pokiaľ platnosť Osvedčenia letovej spôsobilosti daného lietadla zanikla z dôvodov nedodržania stanovených podmienok a obmedzení (§ 22 leteckého zákona a hlava 3 predpisu L 8), alebo pokiaľ uplynula doba platnosti vyznačená na príslušnom OLS, požiada prevádzkovateľ Dopravný úrad o obnovenie jeho platnosti.

¹⁰⁾ Postupy na vymedzené konania Dopravného úradu, na ktoré sa nevzťahuje zákon o správnom konaní

¹¹⁾ Predpis L 8.

¹²⁾ § 49 ods. 4 leteckého zákona.

Poznámka: Dôvodom zániku platnosti OLS je okrem odovzdania lietadiel do generálnej opravy i odovzdanie lietadiel na vykonanie revízie vyššieho rozsahu, po ukončení ktorej je výrobcom alebo Dopravným úradom predpísané overovanie letovej spôsobilosti skúškou lietadla za letu.

4.4.2 Za účelom rýchleho a kladného vybavenia žiadosti Dopravný úrad odporúča žiadateľovi predložiť žiadosť s týmito náležitosťami:

- a) typ lietadla, výrobné číslo a poznávacia značka;
- b) dôvod zániku platnosti Osvedčenia letovej spôsobilosti;
- c) doba platnosti vyznačená v Osvedčení letovej spôsobilosti;
- d) termín a miesto pristavenia lietadla na technickú prehliadku;
- e) termín a miesto pristavenia lietadla na skúšobný let.

4.4.3 Dopravný úrad odporúča žiadateľovi predložiť žiadosť najmenej **30 kalendárnych dní** pred požadovaným termínom pristavenia lietadla na technickú prehliadku alebo skúšobný let.

Na základe žiadosti rozhodne Dopravný úrad o tom, či a v akom rozsahu vykoná technickú prehliadku lietadla a či bude vykonaný skúšobný let za účelom overovania letovej spôsobilosti lietadla. Súčasne určí dátum a čas pristavenia lietadla na technickú prehliadku a na skúšobný let. Rozhodnutie oznámi žiadateľovi, pre ktorého je záväzná.

4.4.4 Pred začiatkom kontroly lietadla Dopravný úrad odporúča predložiť prevádzkovateľovi tieto doklady:

- a) osvedčenie o letovej spôsobilosti, príp. uznanie za platné osvedčenie letovej spôsobilosti lietadla vydané príslušnými orgánmi cudzieho štátu alebo medzinárodnej organizácie;
- b) osvedčenie o zápise do registra lietadiel;
- c) povolenie na zriadenie a prevádzkovanie rádiostanice;
- d) súbor osvedčení o kvalite a úplnosti výrobkov lietadlovej techniky (vrátane záznamníkov), ktoré sú v lietadle namontované a ich zoznam;
- e) denník lietadla;
- f) lietadlovú knihu;
- g) motorové knihy;
- h) vrtuľové záznamníky;
- i) protokol o kompenzácii kompasu a rádio-navigačného zariadenia;
- j) potvrdenia o tom, že:
  - 1) od poslednej dodatočnej skúšky nedošlo k zmenám hmotnosti a centráže prázdneho lietadla;
  - 2) boli vykonané všetky záväzné bulletiny (príkazy k letovej spôsobilosti) a predpísané práce (údržba);
  - 3) bola vykonaná kompletná kontrola prevádzkovej technickej dokumentácie a osvedčení o akosti a kompletnosti výrobkov;
  - 4) bola vykonaná kontrola tesnosti a funkcie sústavy celkového a statického tlaku;

- 5) bola vykonaná kontrola funkcie a citlivosti rádiového a rádio-navigačného systému;
- 6) bola vykonaná predletová prehliadka oprávnenou osobou.

Poznámka: *Pre klzáky neplatia písm. f) – h) a bod 6) písm. j) môže potvrdiť technik miestneho aeroklubu.*

- k) u lietadiel znovu uvádzaných do prevádzky po generálnej oprave prevádzkovateľ ďalej predloží:
    - 1) zoznam vykonaných zmien a prác podľa záväzných bulletinov;
    - 2) základný a dodatočný nález z vykonania generálnej opravy (GO);
    - 3) zoznam dielov podľa technických podmienok pre generálnu opravu podrobených defektoskopickým a špeciálnym skúškam;
    - 4) protokol o nivelácii;
    - 5) protokol o vážení a overení centráže;
    - 6) výstupný protokol technickej kontroly;
    - 7) protokol o skúšobnom lete.
- 4.4.5 Prevádzkovateľ je povinný technickú prehliadku lietadla pracovníkom Dopravného úradu umožniť, zabezpečiť ju materiálne a zaistiť prítomnosť príslušných špecialistov – leteckých mechanikov.
- Poznámka:** *Technická prehliadka sa vykonáva spravidla po dokončení všetkých prác na lietadle, ak je to účelné, môže byť vykonaná i v ich priebehu.*
- 4.4.6 Odovzdanie lietadla na vykonanie dodatočnej skúšky vykoná prevádzkovateľ písomne (napríklad dokladom používaným prevádzkovateľom).
- 4.4.7 Prípravu lietadla na skúšobný let vykoná prevádzkovateľ a je za ňu plne zodpovedný.
- 4.4.8 Prípravu vykoná prevádzkovateľ podľa schválenej dokumentácie pre obsluhu personálom, ktorý má požadovanú kvalifikáciu stanovenú platným predpisom.
- 4.4.9 Ustanovenia 4.4.5 až 4.4.8 platia aj pre lietadlá s maximálnou vzletovou hmotnosťou do 5 700 kg.

5 POSTUP OVEROVANIA SPÔSOBILOSTI DOVÁŽANÝCH LIETADIEL

5.1 Overovanie typovej spôsobilosti

- 5.1.1 Organizácia (žiadateľ), ktorá chce v Slovenskej republike vykonávať civilnú leteckú činnosť s typom lietadla, ktorý nebol dosiaľ Dopravným úradom uznaný spôsobilým na lietanie v Slovenskej republike a je typovo osvedčený (schválený) iným štátom, požiada Dopravný úrad o uznanie platnosti jeho typového osvedčenia (schválenia).
- 5.1.2 Dopravný úrad odporúča podať žiadosť pred začatím rokovania o kúpe (dovezení, registrácii) prvého lietadla daného typu, aby mohli byť nižšie uvedené požiadavky Dopravného úradu u výrobcu, prípadne leteckého úradu štátu výrobcu včas uplatnené.
- 5.1.3 Ako prílohy žiadosti o typové schválenie alebo uznanie platnosti typového osvedčenia podľa § 24 ods. 1 leteckého zákona sa odporúča, aby žiadateľ Dopravnému úradu predložil:
- a) kópiu typového osvedčenia s prílohou, prípadne dokument, ktorý ho nahrádza;
  - b) trojpohľadový náčrtok lietadla;
  - c) letovú príručku (v zmysle kapitoly 2 časti V Doc 9760) schválenú leteckým úradom štátu výrobcu;
  - d) technický popis (v zmysle kapitoly 2 časti V Doc 9760);
  - e) dokumentáciu pre obsluhu, údržbu a opravy pre lietadlo a pohonnú jednotku (v zmysle kapitoly 2 časti V Doc 9760);
  - f) ďalšie podkladové materiály nutné na posúdenie typovej spôsobilosti, ktoré vyberie Dopravný úrad z nasledujúceho zoznamu:
    - 1 pevnostný výpočet, prípadne jeho časti;
    - 2 správy o pevnostných skúškach;
    - 3 správy o letových skúškach, prípadne ich častí;
    - 4 doklad o typovej spôsobilosti pohonnej jednotky, prípadne dokument, ktorý ho nahrádza;
    - 5 osvedčenie typovej spôsobilosti vybraných častí výstroja a sústav, prípadne dokumenty ktoré ich nahrádzajú;
    - 6 správy o skúškach pohonnej jednotky;
    - 7 správy o skúškach vybraných častí výstroja a sústav;
    - 8 ďalšiu dokumentáciu podľa požiadavky Dopravného úradu.
- 5.1.4 V zmysle ustanovení § 49 leteckého zákona žiadateľ zabezpečí v termínoch dohodnutých s Dopravným úradom lietadlo na účely jeho podrobnej prehliadky a overenia spôsobilosti lietadla za letu pracovníkmi Dopravného úradu. Pri uvedenej činnosti Dopravného úradu musia byť prítomní zodpovední pracovníci výrobcu, konštruktéra, prípadne leteckého úradu štátu výrobcu, ktorí môžu podať potrebné vysvetlenie.
- 5.1.5 Pokiaľ bude činnosť podľa ustanovenia 5.1.4 plánovaná mimo územia Slovenskej republiky, príslušné náklady na overenie letovej spôsobilosti lietadla uhradza v zmysle § 22 ods. 3 leteckého zákona žiadateľ. V každom prípade žiadateľ je povinný platiť príslušný správny poplatok v súlade so zákonom č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch.

- 5.1.6 Dopravný úrad si dohodne so žiadateľom termín vykonania overenia typovej spôsobilosti, podrobnosti o spolupráci žiadateľa pri overovaní typovej spôsobilosti a oznámi mu počet zamestnancov, ktorí sa činnosti zúčastnia.
- 5.1.7 Po zhodnotení predložených materiálov a ďalších získaných informácií, po prehliadke lietadla a vyhodnotení letových skúšok, rozhodne Dopravný úrad o vydaní alebo uznaní typového osvedčenia, resp. nevydaní alebo neuznaní. V kladnom prípade rozhodne zároveň o tom, či bude dovezeným lietadlám schváleného typu vydané osvedčenie letovej spôsobilosti, alebo či bude uznané za platné osvedčenie letovej spôsobilosti vydávané štátom výrobcu.
- 5.1.8 Typové osvedčenie a rozhodnutie o vydaní OLS, alebo uznanie OLS vydaného leteckým úradom štátu výrobcu by malo byť podmienkou pre podanie žiadosti o overenie spôsobilosti sériovo vyrobeného lietadla daného typu.

Poznámka: OLS je jedným z dokladov, ktoré podľa znenia §14 ods. 1 leteckého zákona musí byť za letu na palube lietadla.

5.2 Overovanie letovej spôsobilosti sériovo vyrobeného lietadla daného typu

- 5.2.1 Žiadateľ predloží Dopravnému úradu žiadosť o vydanie OLS.
- 5.2.2 Dopravný úrad odporúča podať žiadosť **až 3 mesiace** pred plánovaným termínom preberania lietadla.
- 5.2.3 Dopravný úrad sa zúčastní preberania lietadla, pri ktorom, za účelom kladného vybavenia žiadosti, bude požadovať nasledovné podklady:
- doklad o letovej spôsobilosti, vydaný leteckým úradom štátu, v ktorom bolo lietadlo vyrobené (napr. exportné osvedčenie letovej spôsobilosti)¹³⁾;
  - prehľad zmien vykonaných na lietadle a v dokumentoch vzhľadom na schválený typ (typové osvedčenie);
  - vyhlásenie výrobcu o tom, že na lietadle sú zapracované všetky schválené záväzné zmeny a modifikácie;
  - záznamy o prevádzke lietadla i príslušenstva (v zmysle ustanovenia 4.4.4 kapitoly 4 časti III Doc 9760);
  - prípadne ďalšie podklady, ktoré Dopravný úrad v priebehu overovania a preberania uzná za potrebné.
- 5.2.4 Dopravný úrad sa zúčastní preberacieho letu a vyhradzuje si prípadné doplnenie jeho programu.
- 5.2.5 Pokiaľ bude činnosť podľa ustanovení 5.2.3 a 5.2.4 plánovaná mimo územia Slovenskej republiky, príslušné náklady na overenie letovej spôsobilosti lietadla uhrádza v zmysle § 22 ods. 3 leteckého zákona žiadateľ. Po zhodnotení predložených materiálov a ďalších získaných informáciách, po prehliadke lietadla a vyhodnotení skúšky za letu, rozhodne Dopravný úrad o vydaní OLS alebo uzná za platné OLS lietadla vydané príslušnými orgánmi cudzieho štátu alebo organizácie, t. j. o autorizácii OLS, ktoré bolo vydané leteckým úradom štátu výrobcu.

¹³⁾ poznámka k ustanoveniu 3.2.4 hlavy 3 predpisu L 8.

5.3 Overovanie spôsobilosti lietadiel v prevádzke s maximálnou vzletovou hmotnosťou väčšou ako 5 700 kg

5.3.1 Pre overovanie spôsobilosti lietadiel dovážaných zo zmluvného štátu Medzinárodnej organizácie civilného letectva, pre ktoré Dopravný úrad vydal OLS, alebo pre ktoré bolo Dopravným úradom uznané za platné OLS vydané štátom výrobcu, platí v plnom rozsahu ustanovenia článku 4.3.

5.4 Overovanie spôsobilosti lietadiel v prevádzke s maximálnou vzletovou hmotnosťou do 5 700 kg

5.4.1 Pre overovanie spôsobilosti lietadiel s maximálnou vzletovou hmotnosťou do 5 700 kg dovážaných zo zmluvného štátu Medzinárodnej organizácie civilného letectva, pre ktoré bolo Dopravným úradom vydané OLS, alebo pre ktoré bolo uznané za platné (autorizované) OLS vydané štátom výrobcu, platí v plnom rozsahu článok 4.4.

6 POSTUP OVEROVANIA SPÔSOBILOSTI VÝROBKOV LETECKEJ TECHNIKY

Táto kapitola upravuje overovanie spôsobilosti výrobkov leteckej techniky podliehajúcich štátnemu odbornému dozoru v civilnom letectve (okrem lietadiel) montovaných do lietadiel, ktoré nepodliehajú základnému nariadeniu.

6.1 Overovanie typovej spôsobilosti

Pred začatím overovania typovej spôsobilosti

6.1.1 Žiadateľ, ktorý bude preukazovať typovú spôsobilosť výrobkov a žiadať Dopravný úrad o vydanie súhlasu na použitie výrobkov v civilnom letectve (schválenie typu / typové schválenie), oznámi písomne Dopravnému úradu, že bol úspešne ukončený vývoj a že bude žiadať o schválenie typu výrobku – vydanie súhlasu na použitie výrobku v civilnom letectve.

Poznámka: Žiadateľom je vo väčšine prípadov výrobca (držiteľ povolenia na výrobu alebo súhlasu pre amatérske lietadlá). Ak je ním iná právnická alebo fyzická osoba, postupuje podľa ustanovení v tomto postupe pre výrobcu.

6.1.2 Za účelom vydania súhlasu na použitie výrobku v civilnom letectve v oznámení podľa 6.1.1 sa odporúča uviesť:

- a) názov a adresu organizácie, ktorá bude preukazovať typovú spôsobilosť;
- b) názov a adresu výrobcu, ak nie sú totožné s údajmi v písm. a);
- c) názov a typové označenie výrobku;
- d) na základe čoho sa konštatuje, že vývoj bol úspešne ukončený (skúšky, výsledky atď.);
- e) označenie požiadaviek spôsobilosti, ktorých splnenie má byť preukázané, prípadne uviesť predpisy, podľa ktorých má byť splnenie preukázané;
- f) dátum oznámenia;
- g) meno a funkcia osoby, ktorá bude poverená organizáciou, resp. výrobcom rokovať s Dopravným úradom;
- h) Dopravný úrad môže u výrobkov zložených z komponentov iných výrobcov požadovať dokladovanie ich akosti a kompletnosti, u elektronických častí aj ich spoľahlivosti.

6.1.3 Dopravný úrad odporúča k oznámeniu priložiť:

- a) technické podmienky, vypracované podľa príslušného predpisu alebo normy, odsúhlasené zadávateľom vývoja a Dopravným úradom;
- b) časový harmonogram typových skúšok.

6.1.4 Výrobca by mal zabezpečiť vyskúšanie výrobku tak, aby bola zaručená objektivnosť, jednoznačnosť a kvalita preukazovaní vrátane logického jednoznačného záveru, ktorý sa vzťahuje ku každej jednotlivej požiadavke.

6.1.5 Na návrh výrobcu Dopravný úrad s konečnou platnosťou stanoví, akým spôsobom bude plnenie jednotlivých požiadaviek spôsobilosti preukázané, ktorej organizácii môžu byť skúšky zadané a kto potvrdí podklady pre rozhodnutie Dopravného úradu. Vo výnimočných prípadoch, z dôvodu zabezpečenia nestrannosti a technickej náročnosti skúšok, bude Dopravný úrad súhlasiť s tým, aby skúšky alebo ich časti boli vykonané priamo u výrobcu s použitím jeho skúšobného zariadenia.

- 6.1.6 Dopravný úrad stanoví s prihliadnutím na návrh výrobcu počet prototypov, ktoré sa podrobia skúškam a na aké účely sa v rámci skúšok a po skúškach použijú. Ak bude výrobcom vyrobený len jediný prototyp, ten sa podrobí skúškam. Dopravný úrad stanoví, s prihliadnutím na návrh výrobcu, spôsob jeho využitia, prípadne stanoví obmedzenia pre jeho prevádzku.

Priebeh overovania typovej spôsobilosti

- 6.1.7 Žiadateľ zabezpečí Dopravnému úradu preukázania potrebné na overovanie, či sú splnené stanovené požiadavky spôsobilosti v schválených technických podmienkach, podľa vopred schváleného programu.
- 6.1.8 Podrobnosti o vykonávaní skúšok a iných preukazovaniach musia byť vždy vopred dohodnuté s Dopravným úradom.
- 6.1.9 V prípade akýchkoľvek nejasností súvisiacich s overovaním spôsobilosti typu je výrobcovi odporúčané vyžiadať si včas stanovisko Dopravného úradu.
- 6.1.10 Žiadateľ by mal spracovať časový plán vykonávania preukazovaní (skúšok) a zabezpečiť informovanie Dopravného úradu o zmenách v ňom tak, aby sa Dopravný úrad mohol so svojimi zamestnancami zúčastniť na týchto preukazovaniach (skúškach), keď to bude považovať za potrebné.
- 6.1.11 Počas skúšok nesmie byť výrobok upravovaný, opravovaný, zoraďovaný alebo udržiavaný inak, ako je uvedené v príslušnej dokumentácii.
- 6.1.12 Dopravný úrad môže poveriť podľa § 24 ods. 4 leteckého zákona odborne spôsobilú osobu vykonávaním odborného dozoru nad priebehom overovania typovej spôsobilosti výrobkov leteckej techniky.

Ukončenie overovania typovej spôsobilosti.

- 6.1.13 Po ukončení skúšok a ostatných preukázaní zabezpečí žiadateľ vypracovanie “*Záverečnej správy o overovaní typovej spôsobilosti .....(uvedie sa názov a typové označenie výrobku)*” (ďalej „záverečná správa“).
- 6.1.14 Dopravný úrad odporúča, aby záverečná správa mala formu rozpisu jednotlivých požiadaviek spôsobilosti (jednotlivých bodov predpisu, normy, technických podmienok a pod.) a obsahovala najmä stručný popis priebehu skúšok vrátane rozboru porúch, prijatých opatrení na ich odstránenie, nameraných hodnôt vrátane ich porovnania s požiadavkami spôsobilosti a logického jednoznačného záveru vzťahujúceho sa ku každej jednotlivkej požiadavke. Záverečná správa by mala nadväzovať na technické podmienky a program skúšok. Prvá strana Záverečnej správy by mala mať formu protokolu (uvedený názov výrobku, názov výrobcu, mená a podpisy pracovníkov výrobcu, ktorí skúšku vykonali, kontrolovali a schválili, zoznam skúšok, dátum vykonania skúšok, podmienky počas skúšky atď.). Vzor prvej strany Záverečnej správy je uvedený v dodatku.
- 6.1.15 V záverečnej správe môže byť u konkrétnych bodov odvolávka na iný materiál (dokument), kde je preukazovanie obsiahnuté. Tieto materiály by mali byť Dopravnému úradu predložené súčasne so záverečnou správou.
- 6.1.16 V prípade nesplnenia niektorej požiadavky, musí byť uvedené, aká je odchýlka, kde a ako sa preukazuje dosiahnutie rovnakej úrovne bezpečnosti.
- 6.1.17 Na základe priebehu a výsledkov overovania spôsobilosti typu navrhne výrobca úpravy predložených technických podmienok a predloží ich Dopravnému úradu na schválenie.

6.1.18 Po splnení vyššie uvedeného, žiadateľ písomne požiada Dopravný úrad o vydanie súhlasu na použitie výrobkov v civilnom letectve.

6.1.19 V žiadosti je odporúčané uviesť:

- a) názov a adresu žiadateľa;
- b) názov a adresu výrobcu (ak nie je totožný so žiadateľom);
- c) názov a typové označenie výrobcu;
- d) presné označenie požiadaviek spôsobilosti;
- e) dátum podania žiadosti.

Prílohu žiadosti tvorí:

- a) schválený evidovaný výťah technických podmienok;
- b) záverečná správa, príp. odkazové materiály.

6.1.20 Na základe žiadosti a predložených materiálov rozhodne Dopravný úrad o vydaní typového osvedčenia alebo súhlasu s použitím výrobkov v civilnom letectve. V zvláštnych prípadoch môže Dopravný úrad vydať typové osvedčenie alebo súhlas s použitím výrobkov v civilnom letectve len pre overovaciu prevádzku.

6.1.21 Dĺžku a rozsah overovacej prevádzky určí Dopravný úrad na základe návrhu užívateľa výrobku.

6.1.22 Podmienky pre začatie overovacej prevádzky:

- a) výrobok musí byť nainštalovaný v prostredí uvedenom v technických podmienkach;
- b) obsluha výrobku musí byť preukázateľne oboznámená s pokynmi pre obsluhu;
- c) výrobca pred začatím overovacej prevádzky predloží Dopravnému úradu požiadavky na sledovanie funkcie výrobku v takej forme, aby mohla byť po ukončení overovacej prevádzky funkcia výrobku jednoznačne vyhodnotená;
- d) počas overovacej prevádzky musia byť uvedené presné záznamy o prípadných vadách výrobku, ako aj popis postupu ich odstránení;
- e) všetky poruchy počas overovacej prevádzky výrobku musí odstraňovať len výrobca, o čom musí byť vyhotovený protokol;
- f) počas overovacej prevádzky musia byť zhromažďované pripomienky budúcich užívateľov.

6.1.23 Vyhodnotenie overovacej prevádzky výrobku spracuje vo forme protokolu výrobca (užívateľ) a predloží ho na odsúhlasenie Dopravnému úradu.

6.1.24 Dopravný úrad môže na základe § 24 ods. 4 leteckého zákona poveriť odborne spôsobilú osobu, ktorá bude zodpovedať za plnenie podmienok overovacej prevádzky stanovených v ustanovení 6.1.22.

6.1.25 Na základe vyhodnotenia overovacej prevádzky a vlastných poznatkov rozhodne Dopravný úrad o vydaní typového osvedčenia alebo súhlasu na použitie výrobku v civilnom letectve.

Poznámka: *Pokiaľ vývoj výrobku nevykonáva výrobca, vydá Dopravný úrad "typové osvedčenie" alebo "súhlas na použitie výrobku v civilnom letectve" až po predložení protokolu o vyhovujúcich výsledkoch skúšok výrobku z prvej (overovacej) série (pozri ustanovenia čl. 6.2).*

Výrobky schválené orgánmi Ministerstva obrany Slovenskej republiky

- 6.1.26 U výrobkov, ktoré už boli schválené pre vojenskú leteckú prevádzku orgánmi Ministerstva obrany Slovenskej republiky a majú byť použité v civilnom letectve, sa postupuje podobne ako u výrobkov dosiaľ neschválených.
- 6.1.27 Povinnosti stanovené v tomto postupe pre výrobcu preberá žiadateľ. Žiadateľom je spravidla organizácia, ktorá chce výrobok používať - prevádzkovať.
- 6.1.28 K žiadosti o vydanie súhlasu na použitie výrobku leteckej techniky (podľa ustanovení 6.1.18 a 6.1.19) Dopravný úrad odporúča priložiť aj doklad o typovom schválení výrobku orgánmi Ministerstva obrany Slovenskej republiky a materiály, podľa ktorých bol uvedenou inštitúciou výrobok schválený. V prípade, že u výrobkov boli použité zbraňové systémy alebo pyrotechnické prostriedky, je potrebné priložiť doklad o demilitarizácii výrobku (doklad o odstránení a znefunkčnení týchto systémov a prostriedkov) potvrdený príslušným orgánom Ministerstva obrany Slovenskej republiky.
- 6.1.29 Na základe žiadosti a predložených materiálov rozhodne Dopravný úrad o:
- vydaní súhlasu s použitím výrobku v civilnom letectve, alebo
  - nevydaní súhlasu z dôvodu nutnosti preukázania typovej spôsobilosti.
- 6.1.30 V prípade nutnosti preukázania typovej spôsobilosti sa použije postup, ako by išlo o nový výrobok.

Výrobky dovezené

- 6.1.31 Štátnemu odbornému dozoru v civilnom letectve podliehajú aj výrobky dovezené, ktoré majú byť použité v civilnom letectve.
- 6.1.32 Výrobky, ktorých použitie v leteckej technike bolo schválené v súlade so základným nariadením môžu byť, po preukázaní tejto skutočnosti, použité bez ďalšieho preukazovania alebo skúšok v súlade so schválenými podmienkami.
- 6.1.33 Povinnosti stanovené v tomto postupe pre výrobcov preberá v tomto prípade vlastník alebo prevádzkovateľ alebo dovozca (žiadateľ).
- 6.1.34 Ak ide o výrobok, ktorý bol typovo schválený leteckým úradom cudzieho štátu alebo medzinárodnej organizácie, žiadateľovi sa odporúča k žiadosti o uznanie typu výrobku (uznanie platnosti dokladov) priložiť:
- kópiu typového osvedčenia spôsobilosti k leteckej prevádzke s prílohou, príp. dokument, ktorý ho nahrádza, vydaný leteckým úradom štátu výrobcu;
  - technický popis;
  - dokumentáciu pre zástavbu, obsluhu, údržbu a opravy;
  - ďalšie podkladové materiály, najmä protokoly o skúškach, ktoré stanoví Dopravný úrad.

Poznámka: *Prílohy je potrebné predložiť v slovenskom jazyku, alebo aj ich preklad do slovenského jazyka (okrem písm. d).*

- 6.1.35 Na základe Žiadosti a predložených materiálov rozhodne Dopravný úrad o:
- vydaní súhlasu s použitím výrobku v civilnom letectve, alebo
  - o nevydaní súhlasu z dôvodu nutnosti preukázania typovej spôsobilosti.

- 6.1.36 V prípade nutnosti preukázania typovej spôsobilosti sa použije postup, ako by išlo o nový výrobok.
- 6.1.37 Žiadosť o uznanie platnosti dokladov, uvedených v § 24 ods. 1 leteckého zákona, ktoré boli vydané príslušnými orgánmi cudzieho štátu alebo medzinárodnej organizácie Dopravný úrad odporúča podať v takom termíne pred začatím rokovania o nákupe výrobkov daného typu, aby mohli byť požiadavky Dopravného úradu prostredníctvom žiadateľa u výrobcu, prípadne leteckého úradu štátu výrobcu včas uplatnené.

6.2 Overovanie spôsobilosti sériovo vyrobených výrobkov

Overovanie spôsobilosti výrobkov z prvej (overovacej) série

- 6.2.1 Po overení spôsobilosti na prototypoch výrobku, spracuje výrobca nové technické podmienky na prvú (overováciu) sériu a výrobnú dokumentáciu na sériovú výrobu. Podľa výrobných podmienok na sériovú výrobu (sériovú technológiu, na sériových prípravkoch atď.) vyrobí výrobca prvú (overováciu) sériu daného typu výrobku. Počet kusov prvej (overovacej) série navrhuje výrobca a schvaľuje ho osoba poverená overením spôsobilosti výrobkov leteckej techniky (ďalej aj ako „osoba poverená výkonom stavebného dozoru“). Odporúča sa, aby bolo vyrobené minimálne také množstvo, aby Dopravný úrad mohol z predloženej prvej série vybrať výrobky na skúšky.
- 6.2.2 Po vyrobení prvej (overovacej) série, oznámi výrobca osobe poverenej výkonom stavebného dozoru a Dopravnému úradu túto skutočnosť s tým, že je možné vybrať výrobky na vykonanie skúšok.
- Osoba poverená výkonom stavebného dozoru náhodne vyberie z predloženej prvej (overovacej) série stanovený počet výrobkov na vykonanie skúšok.
- Poznámka:** *Ku skúškam výrobkov z prvej (overovacej) série sa predkladajú výrobky, ktoré prešli systémom výrobných kontrol a boli orgánmi riadenia kvality posúdené ako vyhovujúce.*
- Poznámka:** *Skúškam sa zvyčajne podrobuje počet výrobkov stanovený vo schválených technických podmienkach na overováciu sériu. Ak nie je počet výrobkov v uvedených technických podmienkach stanovený, skúškam sa podrobia spravidla tri výrobky, ak si nedohodne výrobca s osobou poverenou výkonom stavebného dozoru a Dopravným úradom, s ohľadom na charakter výrobku, iný počet výrobkov.*
- 6.2.3 Rozsah skúšok výrobkov z prvej (overovacej) série je stanovený v schválených technických podmienkach na overováciu sériu. Pokiaľ nie je osobitne stanovené, vykonávajú sa skúšky minimálne v rozsahu preberacích a periodických skúšok, ktoré sú predpísané v schválených technických podmienkach na overováciu sériu.
- Poznámka:** *O prípadnom rozšírení rozsahu skúšok rozhoduje osoba poverená podľa § 24 ods. 4 leteckého zákona. Ak nedôjde k dohode o počte skúšaných výrobkov, alebo o prípadnom rozšírení skúšok medzi výrobcou a osobou poverenou výkonom stavebného dozoru (poverenou osobou), rozhodne Dopravný úrad.*
- 6.2.4 Pred ukončením skúšok výrobkov z prvej (overovacej) série a potvrdením príslušnej dokumentácie (protokolu o skúškach, osvedčenia kvality a úplnosti) poverenou osobou (výkonom stavebného dozoru), nesmú byť výrobky z prvej (overovacej) série expedované od výrobcu.
- 6.2.5 Po ukončení skúšok výrobkov z prvej (overovacej) série potvrdí poverená osoba protokol o skúške overovacej série.

Vysvetlenie: *Protokol má obsah zhodný so záverečnou správou (pozri ustanovenie 5.1.14). Pokiaľ sú výsledky skúšok hodnotené ako nevyhovujúce, musí výrobca vykonať rozbor väd, porúch a nedostatkov, a navrhnúť nápravné opatrenia. Osoba poverená overovaním spôsobilosti výrobkov leteckej techniky posúdi, či sú dostatočné. V kladnom prípade ich schváli a pre ich realizáciu stanoví rozsah opakovanej skúšky. Ak ide o hlavné a kritické vady, vyrobí sa spravidla nová prvá (overovacia) séria a skúšky sa opakujú v plnom rozsahu. Ak ide o vady malé, nebudú sa opakovať len tie čiastočné skúšky, u ktorých je nesporné, že na ich výsledky nápravné opatrenia nemali vplyv. Pri hodnotení výsledkov skúšok výrobkov z prvej (overovacej) série platí zásada, že ak nevyhovuje viac ako jedna vzorka pri jednej čiastočnej skúške, je výsledok celej skúšky nevyhovujúci. Osoba poverená overovaním spôsobilosti výrobkov leteckej techniky v závere protokolu o nevyhovujúcich výsledkoch skúšky výrobkov z prvej (overovacej) série uvedie rozsah opakovanej skúšky (počet skúšaných výrobkov, obsah skúšky) a rozhodnutie, ako sa bude zaobchádzať s ostatnými výrobkami nevyhovujúcej prvej (overovacej) série a uvedie ich čísla. O opakovaných skúškach vypracuje výrobca nový protokol, ktorého jeden výtlačok zašle Dopravnému úradu. Pokiaľ sú výsledky skúšok hodnotené ako vyhovujúce, uvoľní poverená osoba ostatné výrobky z vyrobenej prvej (overovacej) série na použitie v civilnom letectve potvrdením príslušných osvedčení kvality a úplnosti.*

- 6.2.6 Výrobky z prvej (overovacej) série by mal výrobca evidovať a označovať takými výrobnými číslami alebo takou formou, aby boli kedykoľvek bezpečne identifikovateľné.
- 6.2.7 Výrobky a súčasti, na ktorých boli vykonané preberacie a periodické skúšky, zostávajú vhodným spôsobom uložené u výrobcu alebo poverenej osoby (podľa vzájomnej dohody) do ukončenia nasledujúcich preberacích a periodických skúšok. Musia byť zabezpečené proti dodatočným úpravám a znehodnoteniu. V civilnom letectve nesmú byť ďalej používané.
- 6.2.8 Protokol o vyhovujúcom výsledku skúšok výrobkov z prvej (overovacej) série je nutnou podmienkou schválenia technických podmienok pre sériovú výrobu Dopravným úradom.
- 6.2.9 Pokiaľ Dopravný úrad u výrobcu nepoverí žiadnu osobu overovaním spôsobilosti výrobkov leteckej techniky, potom Dopravný úrad preberá povinnosti stanovené v tomto postupe.
- 6.2.10 Ustanovenia 6.2.1. až 6.2.8 sa nevzťahujú na lietadlové motory a vrtule.

Overovanie spôsobilosti sériovo vyrábaných výrobkov

- 6.2.11 Overovanie spôsobilosti sériovo vyrábaných výrobkov leteckej techniky okrem lietadiel, vykonávajú osoby poverené overovaním letovej spôsobilosti u jednotlivých výrobcov na základe kontroly výroby, výrobných, preberacích a periodických kontrolných skúšok ďalej uvedeným postupom.

Poznámka: *Preberacie a periodické kontrolné skúšky predpisujú príslušné technické podmienky výrobku.*

Poznámka: *Kontrolou výroby sa zisťuje, či sa vyrába podľa platnej výrobnéj dokumentácie daného typu výrobku, t.j. vrátane všetkých výrobných kontrol, ktoré sú predpísané technologickými postupmi.*

- 6.2.12 V plánovanom termíne výrobca písomne oznámi osobe poverenej výkonom stavebného dozoru, že je vyrobená séria výrobkov, z ktorých je možné vybrať podľa Technických podmienok stanovený počet výrobkov na vykonanie preberacích a periodických skúšok, podľa periodicity skúšok určenej v Technických podmienkach.

Poznámka: *Vykonanie preberacích a periodických skúšok zabezpečuje výrobca svojimi prostriedkami a na svoje náklady; zúčastňuje sa ich osoba poverená výkonom stavebného dozoru.*

- 6.2.13 Po ukončení preberacích a kontrolných skúšok, osoba poverená výkonom stavebného dozoru potvrdí protokoly a stanoví, na akú dobu alebo pre koľko kusov výrobkov preberacích a periodických skúšok platí potvrdenie, alebo či na základe zistených nedostatkov preberanie zastavuje.

Poznámka: *V tom prípade musí výrobca vykonať rozbor poruchy a navrhnúť nápravné opatrenia.*

Poznámka: *Osoba poverená výkonom stavebného dozoru posúdi, či sú dostatočné. Schváli ich a po ich realizácii stanoví rozsah opakovanej preberacej a periodickej skúšky.*

Poznámka: *Ak ide o hlavné alebo kritické vady, budú sa spravidla opakovať preberacie a periodické skúšky v plnom rozsahu. Ak ide o vady malé, nebudú sa opakovať len tie čiastkové skúšky, u ktorých je zrejmé, že na ne nápravné opatrenia nemali vplyv.*

Poznámka: *Pri hodnotení výsledkov preberacích a periodických skúšok platí zásada, že ak nevyhovuje viac ako jedna vzorka pri jednej čiastočnej skúške, je výsledok skúšky nevyhovujúci. Výrobca musí vykonať rozbor poruchy, navrhnúť a po schválení osobou poverenou výkonom stavebného dozoru realizovať nápravné opatrenia.*

- 6.2.14 Po vyrobení série, alebo v inom dohodnutom termíne, oznámi výrobca písomne osobe poverenej výkonom stavebného dozoru, že sú výrobky pripravené na preberanie.

Poznámka: *K preberaniu sa predkladajú výrobky určené k expedícii, ktoré boli podrobené systému výrobného kontroly a boli orgánom riadenia kvality výrobcu uznané za vyhovujúce označením na výrobku a potvrdením v osvedčení kvality a úplnosti.*

Poznámka: *Značenie sa vykonáva pečiatkou, nezmyvateľnou farbou alebo iným spôsobom zabezpečujúcim požadovanú trvalosť na vhodnom mieste výrobku.*

Poznámka: *Osvedčenie o kvalite a úplnosti výrobku potvrdzuje, že výrobok bol vyrobený v súlade s platnou dokumentáciou, bol skúšaný a prevzatý v súlade so schválenými požiadavkami, že ich spĺňa a je spôsobilý na leteckú prevádzku, pokiaľ bude skladovaný, udržiavaný a používaný v súlade so schválenou dokumentáciou a s prevádzkovými obmedzeniami.*

- 6.2.15 Osoba poverená overovaním letovej spôsobilosti výrobkov vyberie z predložených výrobkov podľa technických podmienok stanovený počet náhodne vybraných výrobkov na vykonanie preberacích skúšok.

Poznámka: *Preberacie skúšky vybraných výrobkov vykonáva pracovník orgánu riadenia kvality pred expedíciou výrobkov za účasti osoby poverenej výkonom stavebného dozoru.*

- 6.2.16 Na základe kladného výsledku preberacích skúšok stanoveného počtu náhodne vybraných výrobkov (pokiaľ technické podmienky nestanovia, že sa niektorej skúške podrobí 100% výrobkov) sa považuje k prebratiu predložený súbor výrobkov za vyhovujúci a osoba poverená overovaním letovej spôsobilosti schváli technické podmienky sériovej výroby.

Poznámka: *Pri hodnotení výsledkov preberacích skúšok platí zásada, že výsledok skúšky je kladný v prípade, keď všetky výrobky vyhovujú všetkým čiastočným skúškam. Keď nevyhovuje len jeden výrobok pri jednej čiastočnej skúške, je možné túto skúšku opakovať s dvojnásobným počtom náhodne vybraných výrobkov z predloženého súboru. Pokiaľ všetky nové vybrané výrobky pri tejto skúške vyhovujú, považuje sa výsledok tejto skúšky za vyhovujúci. Keď je nevyhovujúcich viac vzoriek pri jednej čiastočnej skúške, alebo keď je viac takýchto skúšok*

hodnotených ako nevyhovujúce, preberanie by sa malo zastaviť. Výrobca musí vykonať rozbor poruchy, navrhnúť a realizovať nápravné opatrenia a výrobky znovu prihlásiť k prebratiu. V oznámení o preberaní to označí slovom "druhýkrát". Keď nie je ani druhýkrát súbor výrobkov prevzatý v dôsledku nevyhovujúceho výsledku preberacej skúšky, vracia sa celý súbor na opravu, prípadne sa označí ako nepodarok.

- 6.2.17 Výrobca je povinný zasielať Dopravnému úradu (na základe podmienok oprávnenia alebo vykonávania štátneho odborného dozoru Dopravným úradom) a ním povereným osobám potvrdené protokoly o preberacích a periodických skúškach. Ich súčasťou budú zápisy, ktoré riešia zistené nedostatky, a to ako pri preberacích a periodických skúškach, tak aj nedostatky hlásené od prevádzkovateľov alebo finálnych výrobcov.
- 6.2.18 Výrobca je povinný vypracovať a najneskôr do jedného roka od vydania typového osvedčenia alebo súhlasu s použitím predložiť Dopravnému úradu kompletnú opravárenskú dokumentáciu v prípade, že ju nemal do vydania typového osvedčenia alebo súhlasu s použitím. Na vyžiadanie je povinný poskytnúť túto dokumentáciu v nevyhnutnom rozsahu prevádzkovateľovi (napr. 2.3.5.5 kapitoly 2. časti V Doc 9760 a pod.).
- 6.2.19 Pri aplikovaní konštrukčných zmien, výrobných odchýlok a modifikácií musí výrobca postupovať podľa schválených postupov Dopravným úradom, ktoré sú v súlade s kapitolou 8, časti III alebo kapitolou 3 časti V Doc 9760.
- 6.2.20 Zmeny v obsahu sprievodnej technickej dokumentácie výrobku a v prevádzkových technických dokladoch, ako i pokyny a informácie o vykonaných alebo nariadených konštrukčných zmenách, alebo iných úpravách výrobku, nariadených prehliadkach alebo kontrolách je výrobca povinný oznámiť finálnemu výrobcovi lietadla a poverenému zariadeniu výrobcu, ktorý ich prostredníctvom bulletinu oznámi prevádzkovateľovi.
- 6.2.21 Pri odovzdaní výroby schváleného typu výrobku do iného závodu alebo podniku strácajú technické podmienky platnosť.
- 6.2.22 Výroba musí byť začatá prvou (alebo overovacou) sériou. Dopravný úrad schváli technické podmienky pre sériovú výrobu nového výrobcu až po prijatí protokolu o vyhovujúcich výsledkoch skúšok výrobkov z prvej (overovacej) série. To isté platí pri začatí výroby výrobkov podľa licenčnej dokumentácie.

6.3 Overovanie spôsobilosti výrobkov v prevádzke

- 6.3.1 Overovanie spôsobilosti jednotlivých výrobkov leteckej techniky v prevádzke vykonáva Dopravný úrad spravidla súčasne s overovaním spôsobilosti leteckej techniky.

Poznámka: *Ustanovenia o technickej dokumentácii platné pre prevádzku, obsluhu, údržbu a opravy nie sú dotknuté.*

- 6.3.2 Pokiaľ je dôvodné podozrenie, že spôsobilosť výrobkov (sústavy) v prevádzke nie je zachovaná, alebo pokiaľ Dopravný úrad z bezpečnostných dôvodov uzná za potrebné, nariadi nové overovanie ich (jej) spôsobilosti. Túto skutočnosť s udaním dôvodu oznámi prevádzkovateľovi a výrobcovi (držiteľovi súhlasu s použitím výrobku v letectve). Odporúča sa, aby prevádzkovateľ navrhol program overovania spôsobilosti výrobku (sústavy) a predložil ho Dopravnému úradu a výrobcovi daného výrobku (sústavy) na pripomienkovanie. Po zapracovaní prípadných pripomienok ho predloží Dopravnému úradu na schválenie.
- 6.3.3 Prevádzkovateľ zabezpečí materiálne a personálne overenie spôsobilosti výrobkov (sústavy), prípadne v spolupráci s výrobcou, podľa programu schváleného Dopravným úradom.

Poznámka: *Pokiaľ nie je možné vykonať dostatočne preukázateľné overovanie spôsobilosti výrobku (sústavy) mimo lietadla, alebo na lietadle na zemi, vykoná sa overovanie jeho (jej) spôsobilosti za letu.*

6.3.4 Overovanie spôsobilosti ostatných výrobkov leteckej techniky v prevádzke sa vykonáva obdobne, pokiaľ sa na ne nevzťahujú zvláštne predpisy.

6.4 Overovanie zástavieb výrobkov na objekty v prevádzke

6.4.1 Schválenie (súhlas) dodatočnej zástavby zariadenia, sústavy alebo jednotlivého výrobku do objektu (lietadla, rádiolokátora, monitora, reduktora a pod.) a povolenie jeho následnej prevádzky udeľuje Dopravný úrad na základe písomnej žiadosti (v súlade s § 22, ods. 5 leteckého zákona).

6.4.2 Žiadateľom môže byť vlastník, prevádzkovateľ alebo výrobca objektu, na ktorom má byť zástavba vykonaná.

6.4.3 Odporúča sa, aby žiadosť o schválenie zástavby bola podaná písomne a obsahovala:

- a) predmet a popis zástavby;
- b) účel a dôvod zástavby, prípadne vplyv na funkciu objektu;
- c) vplyv zástavby na spôsobilosť objektu;
- e) presné označenie predpisu, jeho časti, alebo presné označenie iného dokumentu, na základe ktorého sa zástavba a následná prevádzka žiada a ktorému má objekt po zástavbe zariadenia, sústavy alebo jednotlivého výrobku vyhovovať;
- f) vplyv zástavby a následnej prevádzky na schválenú sprievodnú dokumentáciu objektu.

6.4.4 Požiadať je možné len o zástavbu zariadenia alebo jednotlivého výrobku, ktorý bol vopred schválený pre použitie v civilnom letectve alebo sústavy, ktorá sa skladá zo schválených prvkov.

6.4.5 Požiadať je možné len o zástavbu na objekt, ktorý je typovo schválený Dopravným úradom. Od tohto ustanovenia môže Dopravný úrad vo zvlášť výnimočných prípadoch upustiť, ak žiadateľ písomne preukáže, že nie je znížená úroveň bezpečnosti.

6.4.6 Dopravný úrad odporúča k žiadosti o schválenie zástavby priložiť:

- a) doklady o schválení zariadenia, výrobku alebo jednotlivých prvkov sústavy;
- b) dokumentáciu pre zástavbu (napr. zástavové výkresy, schémy zapojenia, energetický rozbor, zoznam kritických častí atď.);
- c) doklady, že zastavované zariadenia, výrobok alebo jednotlivé prvky sústavy majú príslušné prevádzkovo-technické parametre, odolnosť a že sú vhodné pre navrhované miesto zástavby (napr. zmerané vibrácie palubnej dosky);
- d) ďalšie podklady podľa povahy zastavovaného zariadenia, sústavy alebo jednotlivého výrobku (napr. kto a kde bude zástavbu vykonávať, kto bude zodpovedať za kvalitu zástavby);
- e) stanovisko výrobcu objektu, keď žiada o schválenie zástavby prevádzkovateľ alebo opravca. Od tejto požiadavky môže Dopravný úrad v odôvodnených prípadoch upustiť;

- f) návrh programu a spôsobu skúšok na zemi a za letu (ak sa to požaduje) vrátane jednoznačných kritérií pre vyhodnotenie. Pokiaľ sú spôsoby a kritériá vyhodnotenia skúšok alebo ich častí uvedené v leteckom predpise, alebo v predpise (norme alebo inom materiáli), ktorý bol Dopravným úradom prijatý, uvedie sa odvolanie na tento materiál;
- g) časový harmonogram skúšok;
- h) návrh programu, spôsobu a kritérií pre vyhodnotenie prípadnej overovacej prevádzky.

6.4.7 Na základe žiadosti Dopravný úrad:

- a. stanoví, či dodaná dokumentácia je dostatočná (aj s ohľadom na predpokladanú prevádzku) alebo, či ju musí žiadateľ doplniť;
- b. stanoví, akým spôsobom vykoná kontrolu zástavby alebo koho kontrolou zástavby poverí;
- c. stanoví, ktorých skúšok sa so svojimi pracovníkmi zúčastní alebo koho dozorom nad vykonávanou skúškou poverí.

6.4.8 Vyjadrenie Dopravného úradu je pre žiadateľa záväzné. O postupe prác a vykonávaní skúšok musí žiadateľ informovať Dopravný úrad alebo poverený orgán (povereného pracovníka) včas, aby požiadavky Dopravného úradu bolo možné realizovať.

6.4.9 Dopravný úrad rozhoduje na základe dodaných podkladov a zistení, a podľa toho pre overovaciu prevádzku prípadne:

- a) schváli program, spôsob a kritériá pre vyhodnotenie overovacej prevádzky (na základe návrhu žiadateľa (pozri ustanovenie 6.4.6 písm. h));
- b) stanoví prevádzkové obmedzenie objektu v overovacej prevádzke, prípadne jej ďalšie podmienky;
- c) určí, že overovacia prevádzka nie je nutná. V tomto prípade schváli súčasne so zástavbou aj prevádzku objektu so zastavaným zariadením, sústavou, alebo jednotlivým výrobkom.

6.4.10 Dopravný úrad posudzuje:

- a) správy a protokoly o vykonaných skúškach vrátane vyhodnotenia a jednoznačných záverov;
- b) správy a protokoly z prípadnej overovacej prevádzky vrátane vyhodnotenia a jednoznačných záverov;
- c) záverečnú správu, ktorá zahŕňa získané výsledky a preukazuje splnenie príslušných požiadaviek civilných leteckých predpisov, noriem, alebo iných dokumentov prijatých alebo stanovených Dopravným úradom. Správa musí nadväzovať na jednotlivé ustanovenia uvedených dokumentov;
- d) návrh zmien a doplnkov technickej dokumentácie.

6.4.11 Dopravný úrad môže rozhodnúť o odchýlkach od stanoveného postupu na základe dohody so žiadateľom, najmä s ohľadom na povahu a účel zastavovaného zariadenia, sústavy, alebo jednotlivého výrobku a určeného objektu.

7 ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

7.1 Zrušovacie ustanovenie

7.1.1 Týmto sa ruší postup Dopravného úradu č. 7/2019 - Overovanie spôsobilosti lietadiel a ostatných výrobkov leteckej techniky nepodliehajúcich legislatíve Európskej únie zo dňa 21.03.2019.

7.2 Nadobudnutie platnosti

7.2.1 Tento postup nadobúda platnosť dňom jeho podpisu predsedom Dopravného úradu na titulnej strane.